

Aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
Mevrouw drs. S. van Veldhoven–van der Meer
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum: 1 juli 2020
Kenmerk: Rli-2020/1505
Bijlage: 2

Contactpersoon: dr. Ron Hillebrand
Telefoon: 06 15359234
E-mail: ron.hillebrand@rli.nl

Betreft: Rli-advies 'Verzet de wissel: naar beter internationaal reizigersverkeer per trein'

Geachte mevrouw Van Veldhoven,

Met genoegen biedt de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) u hierbij zijn advies 'Verzet de wissel: naar beter internationaal reizigersverkeer per trein' aan. Het advies zal vandaag eveneens worden aangeboden aan de voorzitter van de Eerste en Tweede Kamer.

Voor de economische concurrentiekracht van stedelijke agglomeraties in Europa is het belangrijk dat internationale bestemmingen goed bereikbaar zijn. Hoewel er de afgelopen eeuw veel is geïnvesteerd in de aanleg van Europese railinfrastructuur, is het reizigersverkeer per spoor minder sterk gegroeid dan het auto- en vliegverkeer. Dit valt te betreuren, want reizen per trein is vergeleken met andere vervoerswijzen veiliger en beter voor milieu en klimaat.

Knelpunten voor de treinreiziger

In het advies wordt de internationale treinreiziger centraal gezet. Wat is er nodig om die reiziger beter te faciliteren? De raad concludeert dat er op korte termijn al veel kan worden gedaan met 'zachte' maatregelen, zoals een verbetering van de informatievoorziening, ticketverkoop en passagiersrechten.

Veel te winnen met de huidige infrastructuur

De aanleg van nieuwe railinfrastructuur is een manier om de treinbereikbaarheid binnen Europa te vergroten. De raad meent dat er veel te winnen is met goedkopere en sneller te realiseren maatregelen waarmee de bestaande railinfrastructuur intensiever, efficiënter en door meer internationale reizigers kan worden benut. Als er competitie om de capaciteit op het spoor ontstaat, tussen nationaal en internationaal verkeer of tussen passagiers- of goederenvervoer, dan is dit een politieke afweging die niet uit de weg moet worden gegaan.

Intensiveren internationale samenwerking

Het laten rijden van een internationale trein vergt niet alleen een nauwe samenwerking tussen landen, maar ook tussen de vele partijen die in de spoorsector werkzaam zijn. De raad heeft gepoogd deze complexiteit inzichtelijk te maken aan de hand van een lagenmodel.

Uit de analyse wordt duidelijk dat er een verbetering nodig is in de internationale governance. De raad stelt in het verlengde van uw recente 'position paper' en 'political statement' (3 juni 2020) dat voor de belangrijkste internationale verbindingen behoefte is aan corridorcoördinatie. Op de lange termijn denkt de raad dat er toegewerkt moet worden naar een Europese autoriteit voor grensoverschrijdend spoorverkeer.

Tot slot

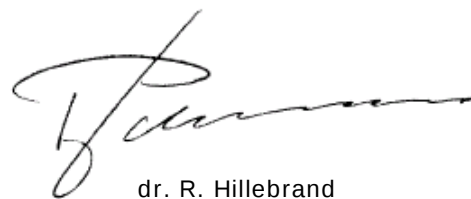
Bij het uitbrengen van dit advies is het onduidelijk wanneer en op welke wijze de internationale vervoersmarkt zich herstelt van de gevolgen van de covid-19-pandemie. Overheden maken inmiddels honderden miljarden vrij voor herstellfondsen en economische steunpakketten om de gevolgen van de crisis te beperken en tegelijkertijd de economie te verduurzamen. Een deel daarvan zal ook worden gebruikt om de transportsector te verduurzamen. In een brief aan de Europese Commissie bepleit de raad samen met andere Europese adviesraden om overheidssteun aan bedrijven in de transportsector te koppelen aan de doelen van de Europese Green Deal (zie bijlage). Ook in Nederland is een dergelijke koppeling wenselijk. Een vergroening van de transportsector kan de impuls zijn om de wissel te verzetten naar een betere internationale treinbereikbaarheid binnen Europa.

Hoogachtend,

Raad voor de leefomgeving en infrastructuur,

ir. J.J. de Graeff
voorzitter

dr. R. Hillebrand
algemeen secretaris